

FORMATKI ARKUSZY:

1. Jako format podstawowy przyjmuje się arkusz o wymiarach 297x210mm – symbol A4.
2. Inne formaty są wielokrotnymi formatu podstawowego i oznaczone są odpowiednio symbolami A3, A2, A1, A0.

Format	Wymiary arkusza (mm)	
A0	841 x 1189	
A1	594 x 841	
A2	420 x 594	
A3	297 x 420	
A4	210 x 297	

Pochodne wymiary arkuszy rysunkowych					
Krotność	A0	A1	A2	A3	A4
	szerokość x wysokość [mm]				
2	1189 x 1682				
3	1189 x 2523	841 x 1783	594 x 1261	420 x 891	297 x 630
4		841 x 2378	594 x 1682	420 x 1189	297 x 841
5			594 x 2102	420 x 1486	297 x 1051
6				420 x 1783	297 x 1261
7				420 x 2080	297 x 1471
8					297 x 1682
9					297 x 1892

3. W przypadku, gdy projektowane instalacje nie mieszczą się na podstawowych formatkach (oraz ewentualnie na pochodnych), dozwolone jest zwiększanie rozmiarów formatek.

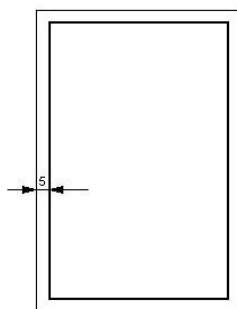
UWAGA: Proszę zwracać uwagę na wymiary przygotowywanych rysunków, ponieważ większość ploterów w większości punktów drukowania ma ograniczenia wynikające z szerokości rolki plotera, która zazwyczaj wynosi 914mm. Niektóre punkty dysponują ploterami o szerszych rolkach, ale nie wszystkie.

4. Rysunki należy składać zgodnie T. Dobrzański – *Rysunek techniczny maszynowy*. Należy mieć na uwadze, czy rysunek będzie składany do teczki, czy do wpięcia – zasadnicza różnica.
5. Do wykonywania rysunków służą następujące rodzaje linii (PN-82/N-01616):

Linia	Gruba	Cienka
ciągła		
kreskowa		
punktowa		
falista		

Rodzaj linii	Zastosowanie
Linia ciągła gruba	widoczne krawędzie i wyraźne zarysy przedmiotów w widokach i przekrojach. linie obramowania arkusza. zewnętrzny zarys tabliczki rysunkowej. krótkie kreski oznaczające końce płaszczyzny przekroju.
Linia ciągła cienka	linie wymiarowe, pomocnicze linie wymiarowe, kreskowanie przekrojów.
Linia punktowa cienka	osie symetrii, ślady płaszczyzn symetrii.
Linia kreskowa cienka	niewidoczne krawędzie i zarysy przedmiotów.
Linia falista cienka	linie urwania i przerwania przedmiotów, linie ograniczające przekroje częściowe.

6. Na każdym rysunku technicznym bez względu na to, jakiego jest formatu należy wykonać obramowanie. Ramka powinna być wykonana linią ciągłą w odległości 5mm od krawędzi arkusza.

TABELKA RYSUNKOWA:

7. Tabelkę rysunkową umieszcza się zawsze w prawym dolnym rogu arkusza tak, aby przylegała do linii obramowania.

		35	35	30	
	Podziałka	Konstruował	Nazwisko	Podpis	Data
		Kreślił	Nazwisko	Podpis	Data
		Sprawdził	Nazwisko	Podpis	Data
30	Nr grupy	Temat:			Nr rysunku
15					
		120			35
		180			

PODZIAŁKI:

8. Podziałki stosowane na rysunkach (wg PN-EN ISO: 5455:1998)

Rodzaj	Zalecane podziałki		
Podziałki zwiększające	50:1 5:1	20:1 2:1	10:1
Podziałka naturalna	1:1		
Podziałki zmniejszające	1:2 1:20 1:200 1:2000	1:5 1:50 1:500 1:5000	1:10 1:100 1:1000 1:10000

OPISY NA RYSUNKACH:

9. Zaleca się stosowanie takich czcionek, jak Arial lub Simplex (we właściwościach danego stylu można zmniejszyć szerokość czcionki np. z 1.0 do 0.7 – zgodnie z EN ISO 3098-5:1997). Nie zaleca się stosowania takich czcionek, jak Times New Roman, domyślnej czcionki AutoCada oraz innych podobnych. Grubość czcionki do opisów, wymiarowania w menedżerze warstw należy przyjmować, jako 0.13.

10. Wszystkie opisy poszczególnych elementów takie, jak średnice, opisy urządzeń, ich parametrów, wymiary, rzędne – powinny mieć jednakową wysokość i styl.

11. Opracowując rysunki w AutoCadzie w *Modelu* wysokość czcionki, przyjętej do wszelkich opisów, wymiarów etc. powinna wynosić 125 (dopuszczalna wysokość 90), opracowując rysunki w *Arkuszu* (wersja angielska AutoCada – *Layout*) – wysokość czcionki powinna wynosić 2.5 (dopuszczalna wysokość 1.8) – EN ISO 3098-0:1997. Wysokość opisów jest stała bez względu na skalę rysunku.

12. Można opisywać rysunki zarówno w *Modelu*, jak i w *Arkuszu*. Przy opisywaniu w *Modelu*, zarówno projektowana instalacja, jak i wszystkie niezbędne opisy znajdować się będą również w *Modelu*, natomiast w przypadku korzystania z *Arkusza*, projektowana instalacja znajduje się w *Modelu*, a wszystkie niezbędne opisy znajdować się będą w *Arkuszu* – ta metoda nie powoduje niepotrzebnego zaciemniania rysunku przez opisy.

PRZYGOTOWYWANIE RYSUNKÓW DO DRUKU:

13. Przygotowując rysunki w *Modelu* należy pamiętać, że skaluje się formatkę rysunkową do przygotowanego uprzednio rysunku, nie na odwrot. Przygotowując rysunki w *Arkuszu* podobnie, jak w *Modelu* ustala się formatkę rysunkową, lecz w *Arkuszu* przygotowuje się rysunek w odpowiedniej skali do formatki. Po ustaleniu formatki, (należy uprzednio wyciągnąć pasek zadań *Rzutnie*) na pasku zadań o nazwie *Rzutnie* tworzymy pojedynczą rzutnię i poprzez dwukrotne kliknięcie wchodzimy w nią. Po dwukrotnym kliknięciu i wejściu ustalamy wymaganą skalę rysunku. Wychodzimy z rzutni poprzez kliknięcie poza obszarem rzutni. Następnie klikamy prawym przyciskiem myszy na krawędź rzutni → Wyświetl zablokowane → Tak. Blokuje to rzutnię i w przypadku ponownego wejścia w nią i „scrollowania” myszką uniemożliwia zmianę skali.

14. Po otrzymaniu podkładu budowlanego w formie pliku .dwg należy ustawić w nim wszystkie warstwy na grubość 0.00 – pamiętamy, że projektowane instalacje są najważniejsze (nie budynek) i powinny być odpowiednio pogrubione, dlatego zaleca się ustalenie projektowanych instalacji na grubość 0.35.

15. Otrzymany podkład budowlany (w formie pliku .dwg) podczytujemy do nowo otwartego pliku AutoCadowskiego w formie odnośnika zewnętrznego – ułatwia to znacznie pracę na plikach rysunkowych: AutoCad → Wstaw → Odnośniki → Dołącz DWG (ikona białej kartki) → podać ścieżkę do pliku z podkładem budowlanym → Wybierz na ekranie: X:0, Y:0, Z:0 → Skala: jeżeli podkład w cm: X:10, Y:10, Z:10, jeżeli podkład w mm, odpowiednio wpisać 0 w polach X, Y, Z → Zatwierdzić. Podczytany w ten sposób podkład będzie wyglądał, jak blok. Dla wczytanego podkładu budowlanego należy utworzyć warstwę o nazwie: XREF_ARCH (o grubości 0.00). Przy podczytywaniu innych instalacji w celu koordynacji również w formie odnośników zewnętrznych, należy je odpowiednio nazywać, np. XREF_CO, XREF_WENT, etc. Wczytany na odpowiedniej

warstwie podkład przed przystąpieniem do pracy należy zablokować ikoną kłódki w menedżerze warstw (po blokadzie podkład będzie ciemniejszy).

16. Przy ustalaniu warstw do odpowiedniego ćwiczenia projektowego należy zwracać uwagę na nazewnictwo odpowiednich warstw. Nazywamy je, np. IS_WODA ZIMNA, IS_CYRKULACJA, IS_GAZ, IS_OPISY, IS_WYMIARY, etc. Proszę nie robić bałaganu na rysunku, na którym się pracuje i nie rysować wszystkiego jedną warstwą, a tym bardziej warstwą 0 lub defpoints. Odpowiednie instalacje oraz opisy powinny mieć każdorazowo swoją własną warstwę.

17. Kolejne kondygnacje (w przypadku budynków wielokondygnacyjnych) należy opracowywać w osobnych plikach AutoCad.

18. Na tak przygotowanym podkładzie budowlanym można pracować.